

Til: Statsforvalter i Innlandet
Fra: NV/AF/Norconsult v/Leif Simonsen
Dato: 2021-10-20

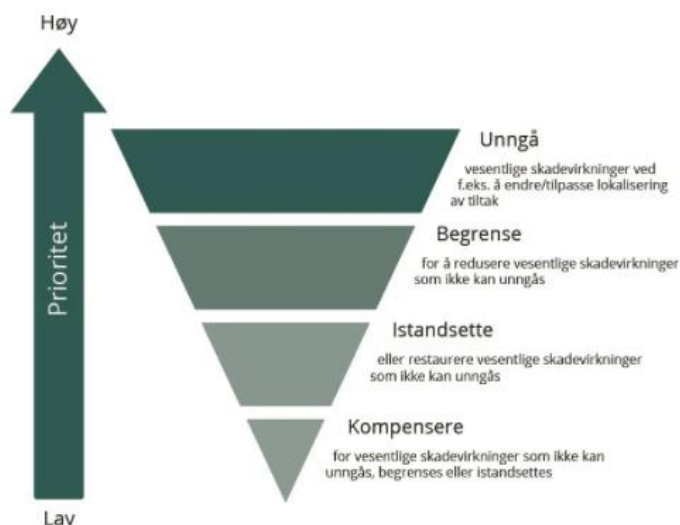
▼ Landbrukshensyn – jordvern

Innsigelse/merknad pga. manglende vurdering av tiltak som kan minimere tap av dyrket mark

I sitt brev med merknader til høringen har Statsforvalter påpekt følgende: «I forhold til jordvern så synes det ut fra de dokumenter som følger saken at det i liten grad å være sett på å unngå eller begrense, men heller hoppet rett ned på å istandsette og kompensere. Statsforvalteren mener at konsekvensutredningen og dermed planen ikke i tilstrekkelig grad følger opp dette.»

Statsforvalter har rett i at dokumentene i liten grad beskriver hvordan man i planleggingen har jobbet med å unngå og begrense påvirkningen på jordbruksarealer, men dette har vært en sentral del av prosjektarbeidet.

I planleggingen er tiltakshierarkiet (figur 1) lagt til grunn, jf. SVVs håndbok V712 om konsekvensanalyser og Miljødirektoratets veileder M-1941 om samme tema.

Figur 1. Tiltakshierarkiet slik som vist i Miljødirektoratets veileder M-1941.

Det er gjort et betydelige arbeid for å **unngå** jordbruksarealer innenfor det handlingsrommet som veinormer, hensyn til øvrige miljø- og samfunnsverdier og andre føringer har gitt. Dette har vært klart for veiplanleggerne fra første dag i oppdaget, og det har vært gjennomgående tema i hele planprosessen. I første omgang har dette vært med på å påvirke plassering og utforming av hovedveilinje, kryss og landbruksunderganger.

Etter valg av hovedveilinje, kryssløsninger og underganger har det vært et vedvarende arbeid i oppdraget med å **begrense** direkte arealtap og indirekte tap som følge av avsnørte arealer. Dette ble gjort innenfor det mulighetsrommet valgt hovedlinje og kryssplasseringer kunne gi. Et eksempel er oppstrammingen av krysset ved Ullhammeren (Vingrom kryss nord), som førte til at et sideareal med dyrket mark ble bredt nok til videre

drift. Se mer om dette i eget kapittel senere i notatet. Før oppstrammingen var arealet for smalt og ble regnet som tapt pga. vanskelig arrondering. Bruk av støttemur kontra skråningsutslag langs vei har vært vurdert i den tekniske planleggingen. Hensynet til både dyrket mark og naturmangfold, kulturminner og landskap har spilt en vesentlig rolle i valg av løsninger, og man har forsøkt å kalibrere disse hensynene etter beste evne.

Når det gjelder **istandsetting** viser matjordplanen en betydelig detaljering i hvordan arealene som blir midlertidig beslaglagt skal istandsettes. Utført på rett måte sikrer dette at disse arealene blir like gode som før tiltaket.

Når det gjelder å **kompensere** viser matjordplanen og reguleringsplanen en rekke arealer som kan nydyrkes. Flere av disse områdene er arealer som ikke er klassifisert som dyrkbare. Matjordplanen beskriver detaljert hvordan slike områder kan etableres på en god måte. Det planlegges også heving av en rekke arealer som er dyrket i dag. Hevingen er et godt eksempel på hvordan masser fra veianlegget kan nyttiggjøres for å forbedre kvaliteten på eksisterende jordbruksareal, samtidig som det samlede klimagassavtrykket reduseres gjennom kortere transportavstand. En rekke arealer som foreslås hevet ligger i sammenheng med arealer som foreslås nydyrket. For flere områder er heving av eksisterende dyrkede arealer en forutsetning for å få full utnyttelse av potensialet for nydyrking av naboarealer. Se egen omtale av dette under avsnittet om «innsigelse til massedeponering på dyrket mark», lenger ned i dette dokumentet.

Innsigelse pga stort arealforbruk av dyrket mark

Hvordan er arealtap beregnet – avvik mellom planbeskrivelse og fagrapport

Statsforvalter påpeker i sin høringsuttalelse at det ikke er samsvar mellom beregnet arealtap av dyrket mark i fagrapport naturressurs og i planbeskrivelsen. I fagrapport naturressurs er arealtapet, slik metodekapittelet beskriver, beregnet basert på fotavtrykket til veiltaket. Med fotavtrykket menes arealbeslag knyttet til veien med sidearealer fra skråningstopp til fyllingsfot. I planbeskrivelsen er det lagt til grunn formålsgrenser i reguleringsplanen, noe som gir større arealbeslag.

Når det gjelder sammenlikning av arealbeslag i forslag til reguleringsplan og kommunedelplanen må det påpekes at kommunedelplanen er en overordnet plan, som ikke har med seg alle tiltak som er inkludert i reguleringsplanen, f.eks. tiltak på tilgrensende lokalveinett. Tiltakets utstrekning i kommunedelplanen, og beregnet arealtap er dermed mindre, og de to planene er derfor ikke direkte sammenliknbare.

Det bemerkes imidlertid at prosjektet har arbeidet med å optimalisere veilinjen ytterligere med tanke på å redusere tap av dyrket mark, og det vil i forbindelse med revisjon av plandokumentene gjennomføres nye arealberegninger basert på optimalisert løsning.

Roterud – Stranda

I det følgende beskrives optimaliseringer på strekningen Roterud - Stranda som reduserer tap av dyrket mark. Optimaliseringene er utført etter første høringsrunde.

Huskelhus

Det vises til figur 10 og siste kapittel i dette notatet. Her er optimaliseringen av landbruksundergangen ved Huskelhus omtalt nærmere siden dette er et eget innsigelsespunkt.

Stranda – Øyresvika

I det følgende beskrives optimaliseringer på strekningen Stranda - Øyresvika som reduserer tap av dyrket mark. Optimaliseringene er utført etter første høringsrunde.

Mo – Lekshus

Veiltaket er strammet opp ved Mo-Lekshus slik at arealtapet av dyrket mark er blitt mindre (figur 2figur).

Figur 2. Mo – Lekshus. Justering av veiltaket har gitt noe mindre tap av dyrket mark. Effekten av oppstramming av tiltaket er vist som hvite felt. Rød pil indikere området der tapet av dyrket mark er blitt mindre.

Døsvegen – Burmavegen

Veiltaket er strammet opp ved Døsvegen - Burmavegen slik at tapet av dyrket mark er blitt mindre (figur 3).

Figur 3. Døsvegen - Burmavegen. Justering av veiltaket har gitt noe mindre tap av dyrket mark. Effekten av oppstramming av tiltaket er vist som hvite felt. Rød pil indikere området der tapet av dyrket mark er blitt mindre.

Notat E6 Roterud - Storhove

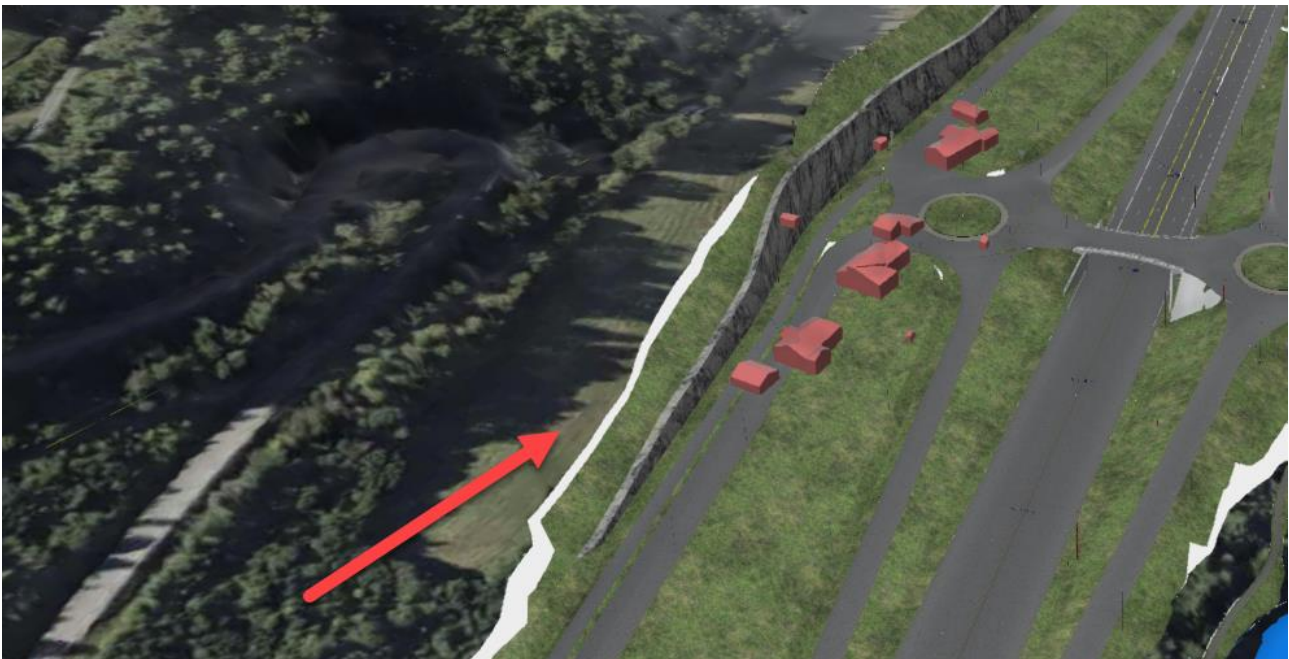

Oppdragsgiver: Nye Veier

Oppdragsnr.: 5195019 Dokumentnr.: NOTA-nar-008

Ullhammeren

Veiltaket er strammet opp ved Ullhammeren slik at tapet av dyrket mark er blitt mindre (figur 4). Støyvollen ved Vingrom kirke er erstattet med en løsning med støyskjerm, slik at arealtapet begrenses i dette området.

Figur 4. Ullhammeren. Justering av veiltaket har gitt noe mindre tap av dyrket mark. Effekten av oppstramming av tiltaket er vist som hvite felt. Rød pil indikere området der tapet av dyrket mark er blitt mindre.

Røyne – Vingrom kirke

Veiltaket er strammet opp mellom Røyne og Vingrom kirke slik at arealtapet av dyrket mark er blitt mindre (figur 5figur).

Figur 5. Mellom Røyne og Vingrom kirke. Justering av veiltaket har gitt noe mindre tap av dyrket mark. Effekten av oppstramming av tiltaket er vist som hvite felt. Rød pil indikere området der tapet av dyrket mark er blitt mindre.

Øyresvika

For å unngå beslag av dyrket mark, er det vurdert om en kan flytte deler av krysset ut i Mjøsa slik som løsningen i KDP. Gitt at en slik løsning faktisk tilfredsstiller krav i teknisk regelverk til geometrisk utforming av et kryss, så vil en slik flytting kunne gi noe mindre beslag av dyrket mark. Det er samtidig vurdert konsekvensene for en slik flytting opp mot naturmiljø og geotekniske forhold.

En flyttet kryssplassering vil komme i konflikt med tre gyteområder. To av områdene vil fylles ned i sin helhet, mens et av områdene vil bli delvis fylt ned. Det er få kompensierende tiltak med vesentlig effekt prosjektet kan gjennomføre for å kompensere for tapet av disse gyteområdene. Prosjektet har derfor søkt å unngå disse gyteområdene med hensyn til naturmangfoldverdier, og vil med oppdatert reguleringsplan berøre disse områdene i veldig liten grad.

Ut ifra geotekniske hensyn **frarådes** det å fylle ut i Mjøsa på dette området. Det er foretatt nye grunnundersøkelser og tolkninger av rådende grunnforhold siden KDP ble utarbeidet som viser at grunnforholdene her består av bløt leire og er av en slik beskaffenhet at de ikke er egnet til å etablere en fylling på. En vil derfor måtte masseutskifte ned til faste masser, som vil kreve full utgraving og gjenfylling ned til oppimot 7 m under innsjøbunn (med potensiale for lokale lommer med større mektighet). Utfyllingen kommer også innenfor to kartlagte potensielle faresoner for kvikkleireskred.

Figur 6: Lilla skravur viser kartlagte aktsomhetsområder for kvikkleireskred

Innsjøbunnen ligger i området med varierende dybde, men ca. i størrelsesorden 0 – 4 m under regulert vannstand (middel av LRV og HRV), noe som vil kreve en komplisert utskifting under vann.

Notat E6 Roterud - Storhove

Oppdragsgiver: Nye Veier

Oppdragsnr.: 5195019 Dokumentnr.: NOTA-nar-008

En har derfor vurdert konsekvensene for beslag av dyrket mark opp mot de andre konsekvensene en slik flytting vil innebære. Den foreslåtte løsningen i reguleringsplanen vil gi færre konsekvenser sammenlignet med KDP sin løsning. Det området med dyrket mark som blir beslaglagt som følge av kryssplasseringen blir kompensert med tiltak i form av nydyrking av arealer som ikke allerede er reelt dyrkbare, bl.a. ved Nordre Trosset.

Figur 7. Illustrasjonen viser KDP sin utbredelse som skravert rødt areal ut i Mjøsa.

Figur 8 Lyseblå områder i Mjøsa viser viktige gyteområder for Krøkle. Disse vil bli ødelagt ved flytting av krysset utover i Mjøsa

Optimalisering av sideareal annen veigrunn

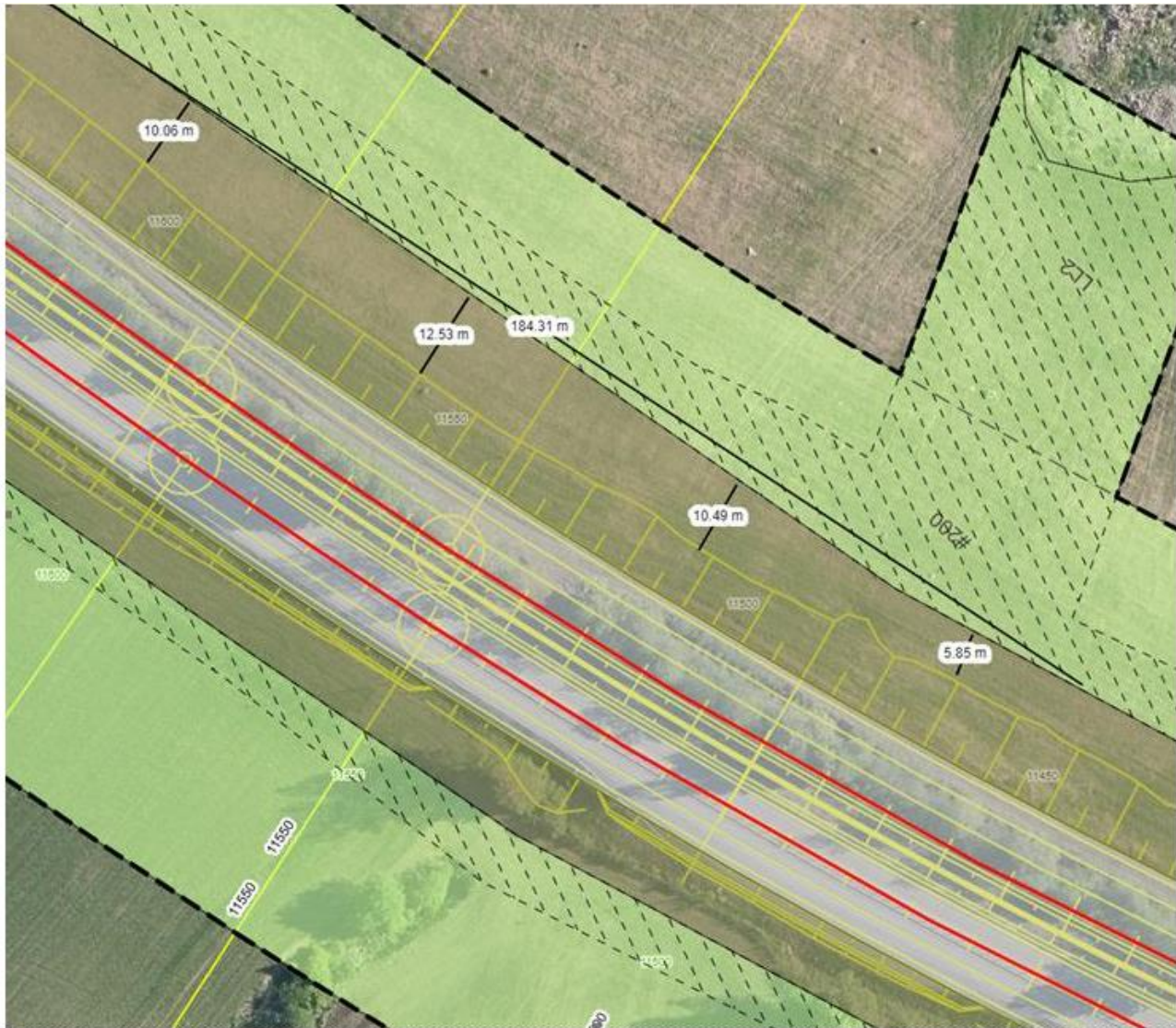
I forbindelse med at reguleringsplanen har blitt revidert etter offentlig ettersyn har det blitt tatt en detaljert gjennomgang av sidearealer langs hele veistrekningen. Flere steder var det potensial for å snevre inn annen veigrunn og der annen veigrunn tidligere lå opptil 10-12 meter utenfor teoretisk skråningsutslag har man nå redusert til fem meter. Det er god grunn til å tro at man stedvis fortsatt vil kunne redusere det reelle beslaget i anleggsfase. Innsnevringen som er gjort i det reviderte planforslaget har redusert det reguleringsmessige jordbruksbeslaget med flere dekar. Figur 9 Område med potensial for innsnevring av annen veigrunn. Illustrasjon fra første innsendte forslag til reguleringsplan. figur 9 viser et eksempel på et område der man har redusert annen veigrunn i revidert planforslag.

Notat E6 Roterud - Storhove

Oppdragsgiver: Nye Veier

Oppdragsnr.: 5195019 Dokumentnr.: NOTA-nar-008

Figur 9 Område med potensial for innsnevring av annen veigrunn. Illustrasjon fra første innsendte forslag til reguleringsplan.

Innsigelse til massedeposering på dyrket mark

I høringsuttalelsene til planforslaget har Statsforvalter kommet med innsigelse til massedeposering på dyrket mark der deponeringen ikke er begrunnet i vesentlig kvalitetsheving den dyrkede jorda. I det følgende vurderes den landbruksmessige forbedringen av hvert enkelt område med dyrket mark som er foreslått regulert til oppfylling og deretter reetablering av dyrket mark på ny terrengflate.

Når deg gjelder midlertidig arealbeslag av dyrket mark til anleggsbelte jobbes det med å redusere utstrekningen av dette.

Metode

Aktuelle arealer

Utgangspunktet for vurderingene er arealer med beskrivelsen av formålet LL1 i forslaget til reguleringsplan. «Landbruk, terrengarrondering/jordforbedring, LL1. Området kan brukes som midlertidig anleggsområde og til terrengarrondering med overskuddsmasser fra utbyggingen av E6. Hvilke arealer som tas i bruk for terrengarrondering/jordforbedring avklares i detaljert mottaksplan før anleggsstart. Områdene skal tilbakeføres til dyrket mark som beskrevet i matjordplanen (datert 31.05.2021).»

Prosjektet arbeider som nevnt med optimalisering av løsninger, og vurderingen av den landbruksmessige nytten baserer seg på løsningene slik de foreligger i skrivende stund, se utsnitt fra 3D-modell/2D-modell i figurene nedenfor.

Vurdering av nytte

Den landbruksmessige nytten vil bli vurdert basert på følgende forhold:

- Kort om dagens forhold
- Kort beskrivelse av oppfyllingen
- Arrondering (om den flatemessige utformingen av arealet med tanke på landbruksdrift)
- Helling
- Andre aktuelle forhold
- Samlet vurdering med angivelse av forbedring i tre klasser:
 - o Ikke forbedring, forbedring, vesentlig forbedring

Forutsetninger

Det legges til grunn at reetablering av dyrket mark på oppfylte arealer gjøres iht. føringene i matjordplanen. Her er det en funksjonsbeskrivelse av hvordan jorda skal være etter reetablering. Hovedbudskapet i matjordplanen er at reetablerte jorder skal ha like gode eller bedre dyrkningsmessige forhold enn forholdene før oppfyllingen skjedde. Dette gjelder da forhold som bl.a. jordtekstur, jordpakking og drenering. Det må imidlertid antas at det kan ta noen tid før nye arealer oppnår fullt produksjonspotensial.

Tegnforklaring kart

I det følgende vises kart med formålskode LL1 og LL2. Tegnforklaringen er vist i figur under.

FELTNAVN

 LL1 Oppfylling og reetablering av dyrka mark

 LL2 Nydyrking eller oppfylling og nydyrking

Notat E6 Roterud - Storhove

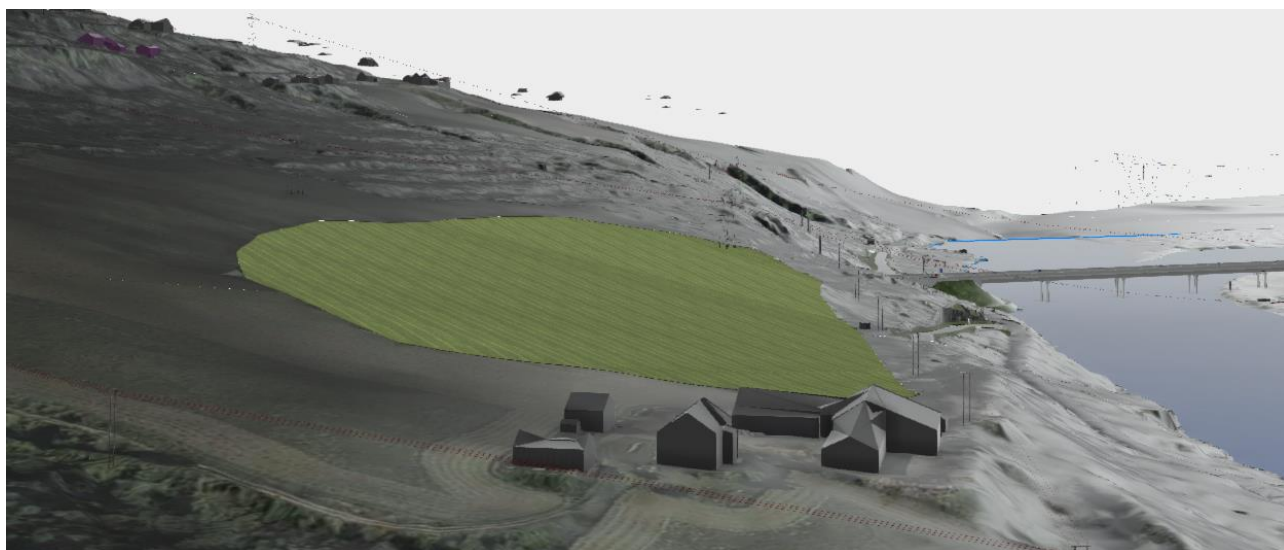
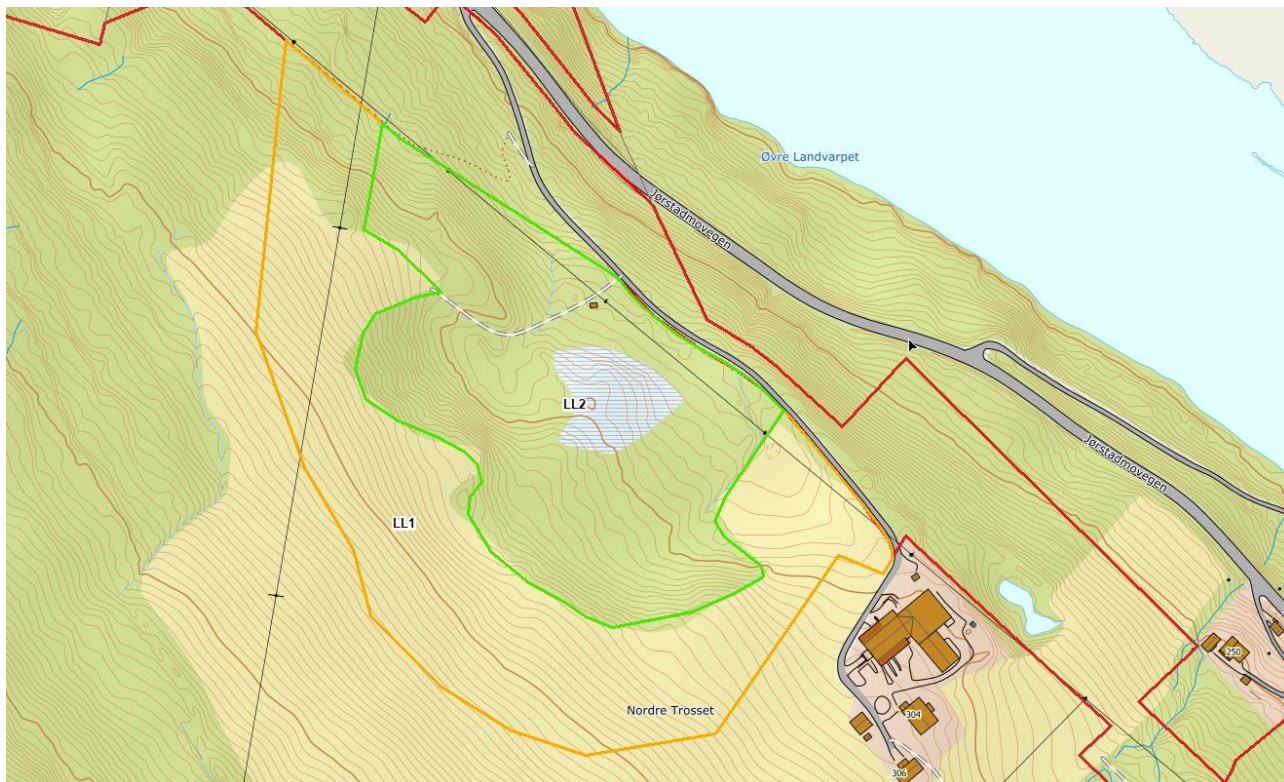

Oppdragsgiver: Nye Veier

Oppdragsnr.: 5195019 Dokumentnr.: NOTA-nar-008

Arealer

Nordre Trosset

Kort om dagens forhold: Eksisterende dyrket mark heller ganske bratt mot øst og omslutter et skogsområde.

Kort beskrivelse av oppfyllingen: Et område som i dag er skog skal fylles opp og deretter nydyrkes (LL2). Tilstøtende allerede dyrkede arealer skal fylles noe opp slik at det blir en jevn overgang mellom nydyrket og eksisterende jorder.

Arrondering: Arronderingen av eksisterende jorde blir vesentlig forbedret ved nydyrking av LL2 gjennom at kanteffektene reduseres. Oppfyllingen av LL1 vil gi en naturlig overgang til LL2 og det vil bli et nytt stort sammenhengende jorde.

Helling: Hellingsforholdene på det eksisterende jordet vurderes å bli om lag de samme som i dag eller litt slakere enkelte steder. Når eksisterende og nydyrket areal sees i sammenheng vil det nye arealet fremstå som en helhetlig flate med jevn helling mot øst over hele arealet.

Andre aktuelle forhold: -

Samlet vurdering: Isolert sett forventes oppfyllingen og gi en liten forbedring på eksisterende jorder, men sett i sammenheng med nydyrking i LL2 blir det en **vesentlig forbedring**.

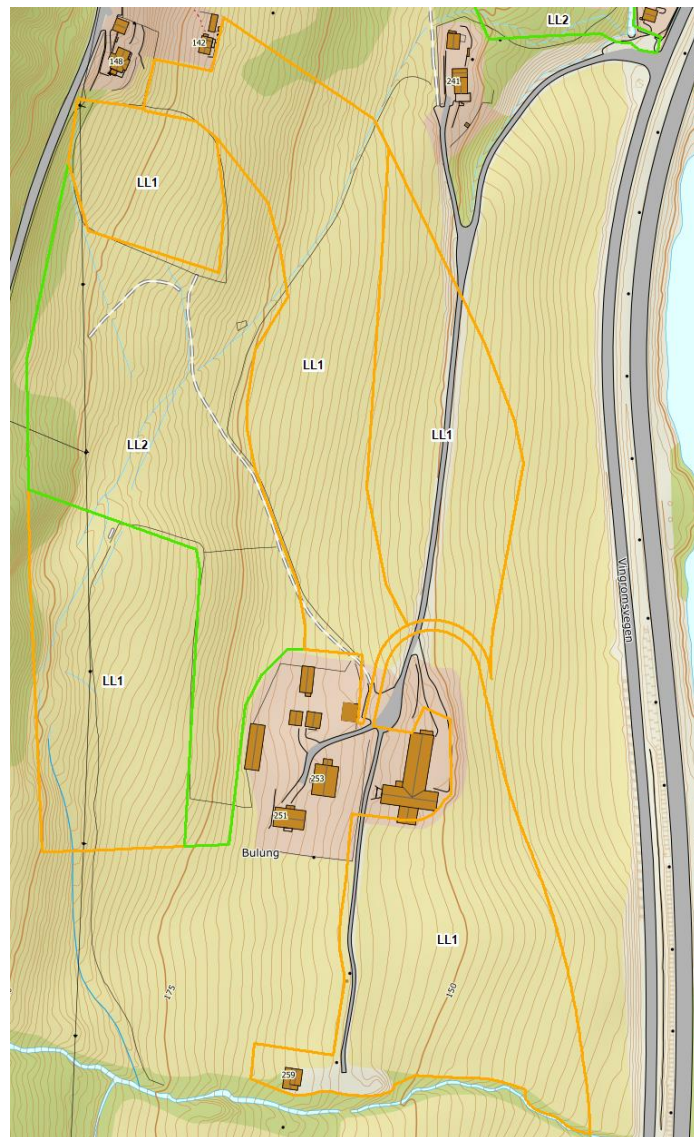
Notat E6 Roterud - Storhove

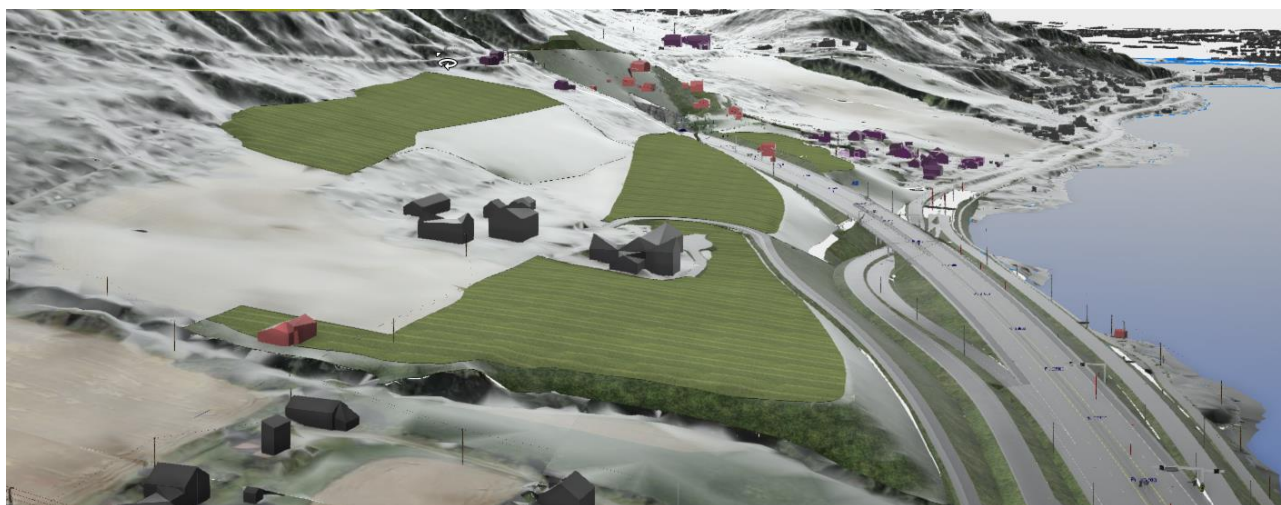

Oppdragsgiver: Nye Veier

Oppdragsnr.: 5195019 Dokumentnr.: NOTA-nar-008

Bulung

Kort om dagens forhold: Berørte arealer består av fulldyrket mark, innmarksbeite og arealer som fremstår som utmarksbeite. Arealene heller mot øst og stedvis er denne hellingen bratt.

Kort beskrivelse av oppfyllingen: Det er lagt opp til betydelige oppfyllinger ved Bulung i forbindelse med kryss og tunnelpåhugg. Deler av dagens jordbruksarealer forsvinner, mens noen av de gjenværende jordene fylles opp slik at det blir mindre helling. Øst for E6 nær tunnelportalen blir det betydelig oppfylling som resulterer i et nytt forholdsvis flatt jorde der det tidligere var et meget bratt jorde.

Deler av tiltaket i vest og nord må sees i sammenheng med tilhørende nydyrking.

Arrondering: Oppfylling av arealene vil i seg selv ikke føre til bedre arrondering øst for Bulung. Nordøst for Bulung og E6 vil deler av det tidligere meget bratte jordbruksarealet bli fylt opp slik at det dannes et nytt ganske flatt areal med fulldyrket mark. Vest og nordvest for Bulung gård vil to områder med dyrket mark bli utvidet med nydyrkingsarealer og bli slått sammen med et nydyrket areal. Oppfylling er nødvendig for å oppnå arronderingsfordelen og nydyrkingen. Samlet sett vil oppfyllingen føre til en forbedret situasjon for de gjenværende arealene på eiendommen.

Helling: På oppfylte arealer blir det betydelig mindre helling, særlig mot øst.

Andre aktuelle forhold: Skråningsutslagene mot øst vil gi arealtap av dyrket mark.

Samlet vurdering: Dersom arealene som ikke beslaglegges av veiltaket ikke blir fylt opp som foreslått, vil man sitte igjen med et mindre fulldyrket areal med samme bratte helling som i dag. Tiltaket ville da bare gitt arealbeslag og ingen forbedring på gjenværende arealer. Med de planlagte oppfyllingene av dyrket mark og etablering av fulldyrkede arealer der det i dag er innmarksbeite/overflatedyrket, vil man få nye arealer med en vesentlig mindre helling enn i dag. På de gjenværende vurderes det derfor å være en **vesentlig forbedring** av landbruksmessige forhold.

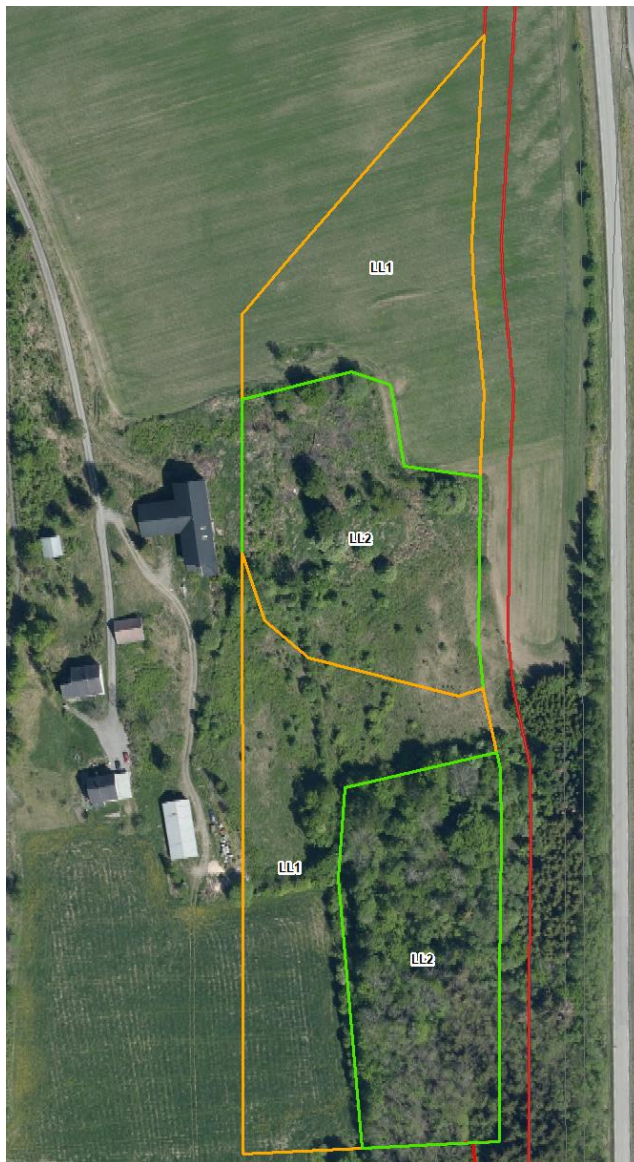
Notat E6 Roterud - Storhove

Oppdragsgiver: Nye Veier

Oppdragsnr.: 5195019 Dokumentnr.: NOTA-nar-008

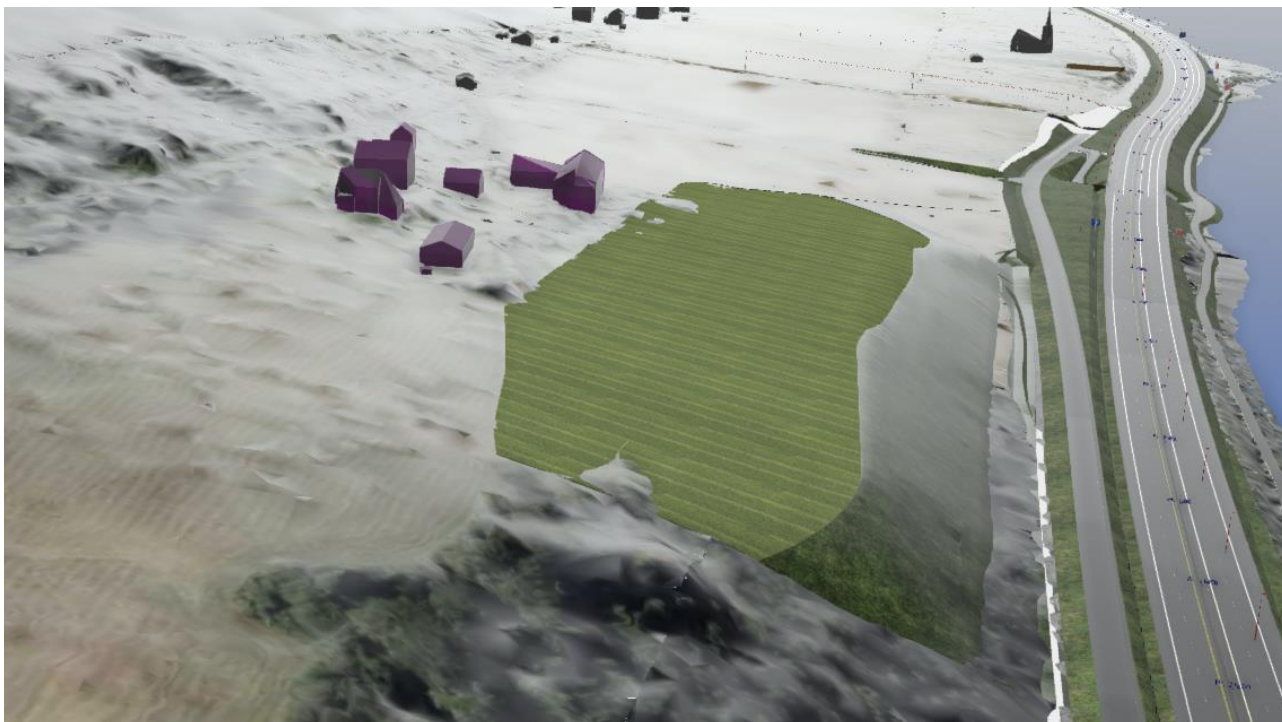
Røyne

Notat E6 Roterud - Storhove

Oppdragsgiver: Nye Veier

Oppdragsnr.: 5195019 Dokumentnr.: NOTA-nar-008

Kort om dagens forhold: De to arealene med dyrket mark henger ikke sammen, men er skilt av et bratt beiteområde og et bratt skogsområdes som begge heller mot øst.

Kort beskrivelse av oppfyllingen: Oppfyllingen på dyrkede arealer er illustrert noe mindre omfattende i 3D-modellen enn med formålsgrenser i reguleringsplanen.

Oppfylling på eksisterende arealer må sees i sammenheng med nydyrking og terrengtilpassning av arealer som skal nydyrkes. Oppfylling på dyrkede arealer mot nord gjøres for å få en god naturlig avslutning mot nord. Mot syd gjøre det for å få en jevn overgang og helling mot oppfylt og nydyrket areal.

Arrondering: Isolert sett vil oppfylling av arealene ikke føre til bedring i arrondering. I nordenden av oppfyllingen vil det bli en avslutning som kan gi dårligere arrondering på gjenværende areal som ikke fylles opp (se illustrasjon under). Denne avslutningen skyldes hensynet til kulturminner. Arronderingen må imidlertid sees i sammenheng med øvrig oppfylling og nydyrking av arealer som ikke er dyrkbare i dag.

Helling: Hellingen på arealer på oppfylte arealer blir mindre.

Andre aktuelle forhold: Skråningsutslaget i nordre deler av oppfyllingen vil gi noe arealtap av dyrket mark.

Samlet vurdering: Oppfyllingen av allerede dyrkede arealer må sees i sammenheng med nydyrkingen på tilstøtende arealer. Oppfylling på eksisterende dyrket mark vil gi noe arealtap som følge av skråningsutslag i nordøst og mulig vanskeligere arrondering på et mindre areal i nordøst. Samlet sett vil likevel oppfyllingen gi et større og mer helhetlig område med dyrket mark der oppfylling og tilpassing av tilstøtende dyrket mark er en naturlig del av dette. Oppfyllingen vurderes samlet sett å være en **forbedring**.

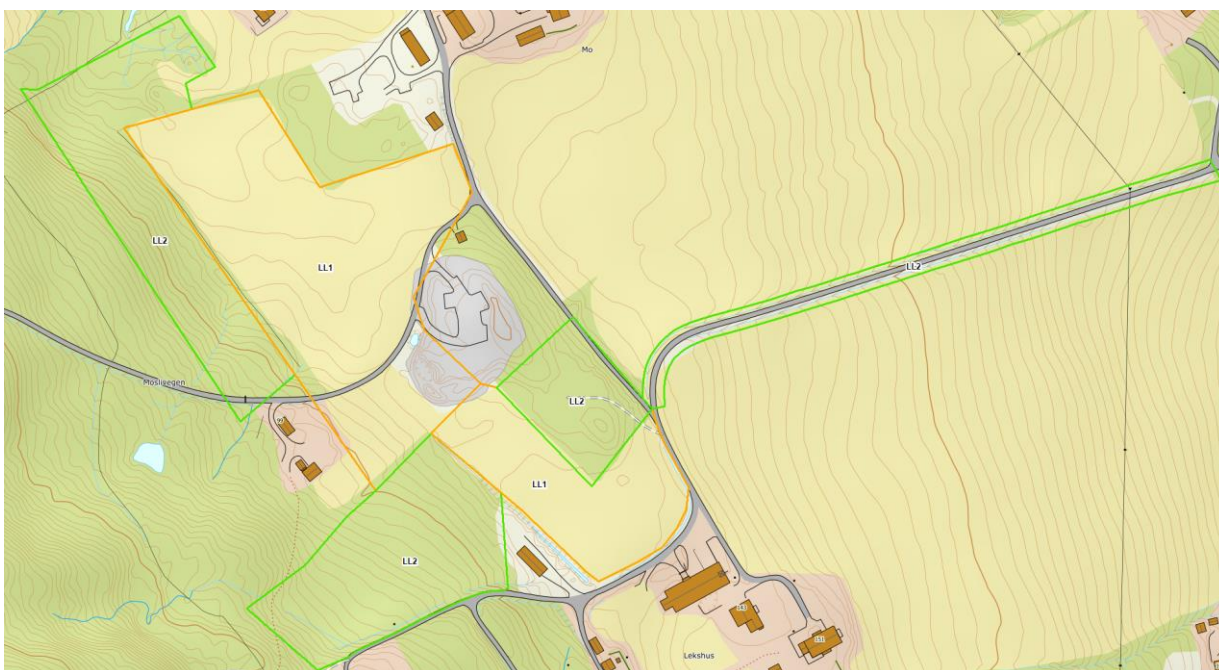
Notat E6 Roterud - Storhove

Oppdragsgiver: Nye Veier

Oppdragsnr.: 5195019 Dokumentnr.: NOTA-nar-008

Mo - Lekshus

Kort om dagens forhold: Berørte arealer som er foreslått fylt opp er fulldyrket mark. I tillegg skal arealer med skog nydyrkes i sammenheng med oppfyllingen. Dyrkede arealer heller i hovedsak mot øst, men denne hellingen er ikke spesielt bratt.

Kort beskrivelse av oppfyllingen: Det er lagt opp til betydelige oppfyllinger på dyrket mark, særlig nord for Moslivegen (lokalveien gjennom området). Oppfyllingen må sees i sammenheng med planlagt nydyrking mot nordvest og sørøst samtidig som man tilbakefører deler av dagens masseuttak til dyrka mark. **Utklippet over fra 3D-modellen viser ikke oppfyllingen da denne ikke er modellert inn.**

Arrondering: Oppfylling av eksisterende arealer dyrket mark og nydyrking av tilstøtende skogsarealer vil samlet sett gi et større sammenhengende fulldyrka areal.

Helling: Arealene sør for Moslivegen antas å ville få et jevnere fall mot øst over hele arealet. Nord for Moslivegen antas det også at det vil bli et jevnt fall mot øst, men antagelig noe brattere i deler av området enn i dag. Det antas likevel ikke å bli brattere enn at det er godt innenfor hva som er normale hellingsforhold ellers på gården.

Andre aktuelle forhold: -

Samlet vurdering: Isolert sett vil oppfylling av eksisterende dyrkede arealer ikke gi en vesentlig forbedring. Sett i sammenheng med planlagt nydyrking vil man imidlertid kunne få større sammenhengende jordbruksarealer med bedre arrondering enn i dag. Samlet sett vurderes oppfyllingen sammen med nydyrkingen å gi en **forbedring**.

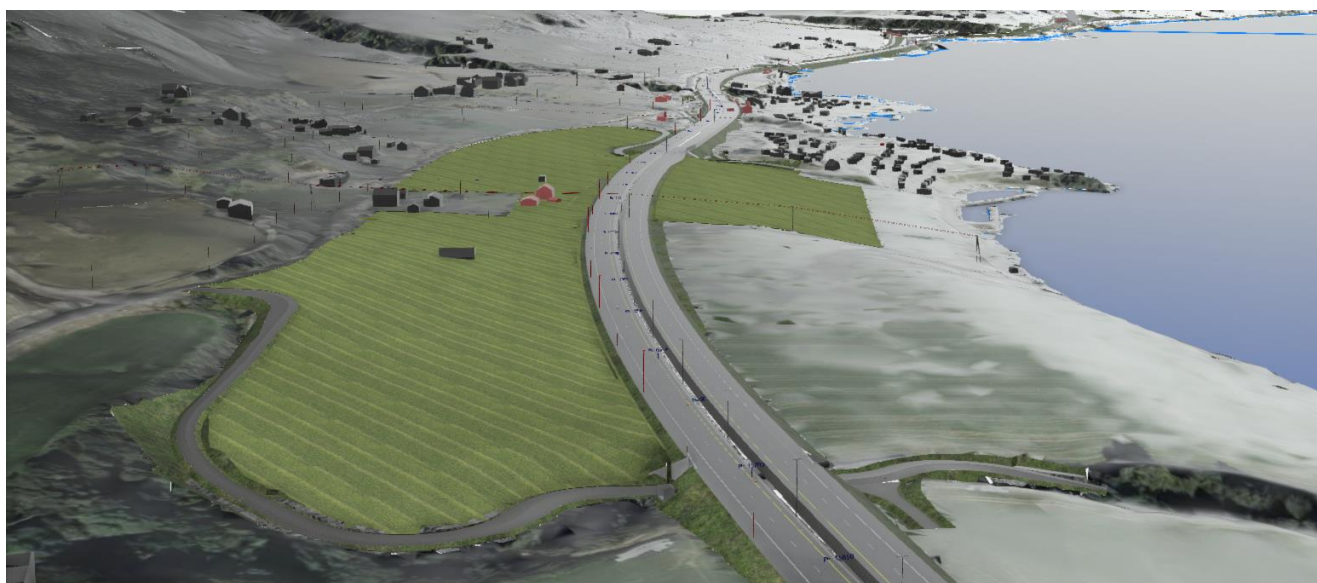
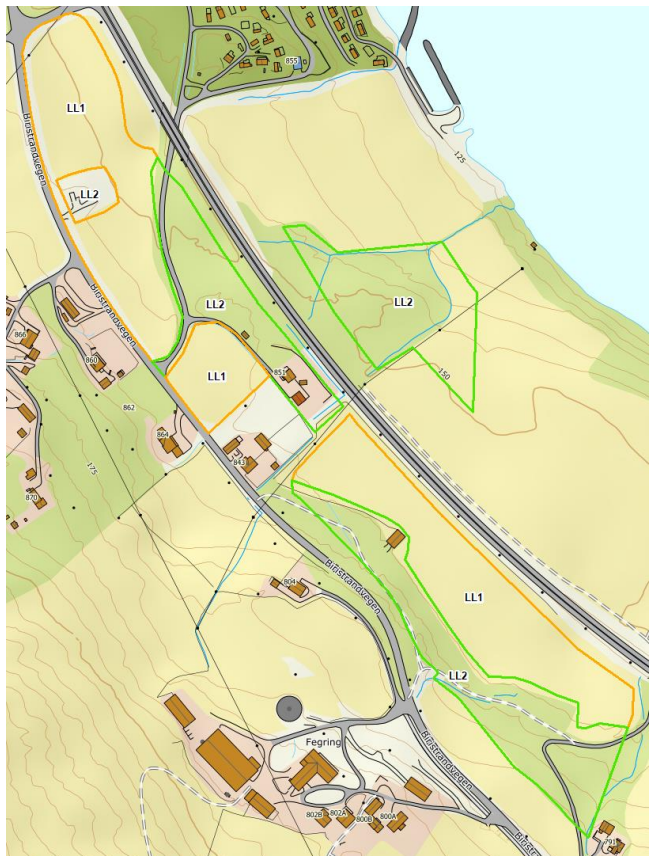
Notat E6 Roterud - Storhove

Oppdragsgiver: Nye Veier

Oppdragsnr.: 5195019 Dokumentnr.: NOTA-nar-008

Bjørnstad – Fegring

Kort beskrivelse av dagens situasjon: Det er i dag tre fulldyrkede teiger innenfor det samlede oppfyllings- og nydyrkingsområdet. Teigene henger ikke sammen, men er skilt med skog og bebyggelse. I syd er det relativt stor høydeforskjell dyrket mark og areal for nydyrking mot vest. Arealene øst for E6 og syd for Furuodden omtales i neste kapittel.

Kort beskrivelse av oppfyllingen: Tre eksisterende dyrkede arealer på vestsiden av dages E6 er foreslått fylt opp og koblet sammen med to arealer som skal nydyrkes. Eksisterende dyrkede arealer er på tilsammen ca. 24,5 daa etter fratrekk for arealer tapt til E6. Ferdig oppfylt område vil ha ca. 75 daa sammenhengende fulldyrket mark. Terrenghevingen, særlig for LL1 i sydøst, er betydelig for å komme på nivå med omkringliggende jorder.

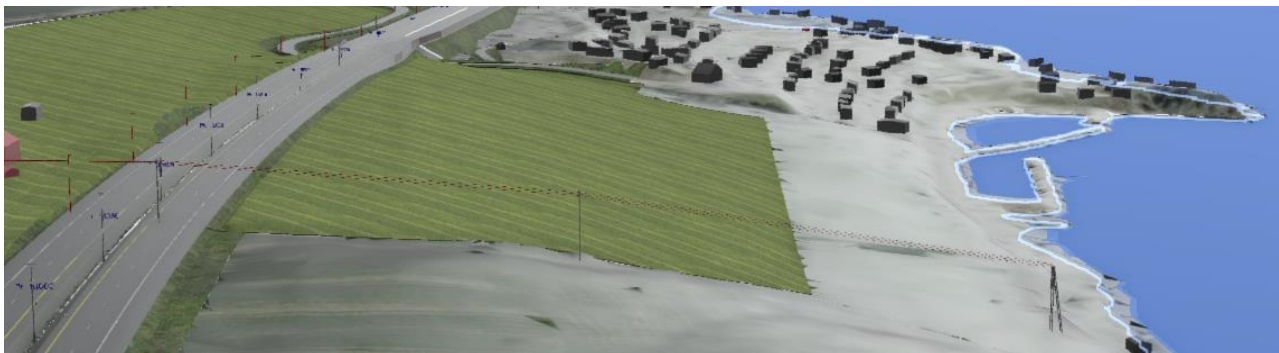
Arrondering: Arrondering på jordene må sees i sammenheng med hele oppfyllings- og nydyrkingstiltaket. Hele området vest for E6 kan bli et stort sammenhengende fulldyrket areal der det i dag er tre adskilte teiger som til dels er små og smale.

Helling: Jordteigen i nord har en del fall, mens den i midten og den søndre teigen er relativt flate. Samlet sett etter oppfylling vil jordet fremstå som relativt flatt med mindre fall særlig i nord.

Andre aktuelle forhold: -

Samlet vurdering: Arealet som oppnår minst forbedring er antagelig LL1 i syd, men samlet sett vil oppfyllingen av eksisterende dyrket mark bidra til større sammenhengende lettdrevne jorder. Oppfyllingen vurderes derfor som en **vesentlig forbedring**. Denne løsningen gir et sammenhengende areal som er omlag 50 daa større enn i dag.

Furuodden

Kort beskrivelse av dagens situasjon: Øst for E6 og syd for Furuodden er det i dag et større jorde med ganske god arrondering. I sydvest er det et skogsområde. For oversiktskart – se kapittelet over om Bjørnstad – Fegring.

Kort beskrivelse av oppfyllingen: Eksisterende dyrka mark planlegges hevet i vest, mens skogsområdet planlegges senket og nydyrket. Nytt areal vil fremstå som et helhetlig fulldyrket jorde. De østre deler av dyrket mark opprettholdes som i dag.

Arrondering: Arrondering på jordene må sees i sammenheng med hele oppfyllings- og nydyrkingstiltaket. Hele området øst for E6 vil bli et stort sammenhengende fulldyrket areal. Det forutsetter at bekken i området kan lukkes.

Helling: Den nye jordteigen vil få jevnt fall mot øst. Deler av det dyrkede arealet kan bli litt brattere enn i dag, men generelt vil ny jordoverflate fremstå med slakt fall mot øst (se utklipp fra 3D-modell over).

Andre aktuelle forhold: Som nevnt forutsetter vurderingen av bekken i området kan lukkes.

Samlet vurdering: Samlet sett med nydyrking av skog og oppfylling av deler av eksisterende dyret mark til et stor jorde med jevnt fall, vurderes tiltaket som en **forbedring** av dagens forhold. Det nydyrkes også om lag 8,5 daa i sammenheng med denne oppfyllingen.

Huskelhus - Strandengen

Kort beskrivelse av dagens situasjon: Foreslått oppfyllingsareal består av tre separate teiger skilt med to bekker med tilhørende kantvegetasjon. I nord er det en tilstøtende skog som er planlagt nydyrket i sammenheng med oppfylling av arealene syd for denne. Fra befaringer og arbeid med jordprøver er det observert at den nordre teigen er svært dårlig drenert i dag, og at dette preger produksjonen.

Kort beskrivelse av oppfyllingen: Deler av tre jordteiger med fulldyrket jord skal fylles opp og kobles sammen med nydyrking av et skogholt i nord. 3D-modellen viser at de to bekkene i området legges i rør i forbindelse med terrenghevingen. Nytt terreng avsluttes med jevn overgang til eksisterende jorder mot øst.

Arrondering: Dersom bekkene lukkes helt ned til kantskogen mot Mjøsa vil dette føre til at tre teiger kan slås sammen til en større teig som henger sammen med et større dyrket areal mot sydøst. Kan bekkene ikke lukkes vil arronderingen i liten grad endres bortsett fra nordre teig i LL1 som kan bli større når den sees i

Notat E6 Roterud - Storhove

Oppdragsgiver: Nye Veier

Oppdragsnr.: 5195019 Dokumentnr.: NOTA-nar-008

sammenheng med nydyrket areal. I tillegg vil oppfylling og ny tilhørende drenering kunne i denne teigen gi en vesentlig forbedring.

Helling: Hellingen forventes å bli litt brattere enn i dag, men ikke så mye at det har vesentlige påvirkning på den praktiske landbruksdriften. Deler av eksisterende dyrket mark i nordøst driftes allerede med en helling som omtrent tilsvarer ny helling på oppfylte arealer.

Andre aktuelle forhold: 3D-modellen viser ikke spesielt høye skråningsutslag. Det er da forventes da heller særlig ikke arealtap av dyrket mark i forbindelse med skråningsutslag.

Samlet vurdering: Forutsatt at nevnte bekker kan lukkes og tre teiger kan slås sammen til en teig, vil det bli en forbedring av de driftsmessige forholdene. Eiendomsgrensen går i den søndre bekken. Selv om det nye arealet drives som to teiger vil det bli en klart **vesentlig forbedring** av de to nordre arealene. Det er også en **vesentlig forbedring** dersom alle de tre opprinnelige teigene kan drives samlet som en teig. Dersom det søndre arealet drives som egen teig innenfor dagens eiendomsgrense, vurderes oppfylling av dette arealet ikke å gi noen vesentlig forbedring i forhold til i dag.

Oppsummering

Tabellen under gir en oppsummering av vurdert forbedring på dyrket mark som er planlagt fylt opp før reetablering av fylldyrket mark. Det bemerkes at flere områder er tatt ut i revidert planforslag. Blant annet arealer sør og nord for Vingrom kirke og arealer ved Hellerud.

Område	Effekt av oppfylling
Nordre Trosset	Vesentlig forbedring
Bulung	Vesentlig forbedring (på resterende arealer etter veiinngrep)
Røyne	Forbedring
Mo - Lekshus	Forbedring
Bjørnstad – Fegring	Vesentlig forbedring
Furuodden	Forbedring
Huskelhus - Strandengen	Vesentlig forbedring (se tekst for nyansering)

Med bakgrunn i Statsforvalterens tilbakemelding i dialogmøte den 22.10.2021 vil det gjøres ytterligere arbeid mht. å dokumentere kvalitetsheving av dyrket mark på mottaksarealene. Dette vil dokumenteres gjennom mottaksplaner. Statsforvalterens innsigelse er imøtekommet ved å supplere reguleringsbestemmelsene som vist under:

«Landbruk, terrengarrondering/jordforbedring, LL1.

Områder avsatt til LL1 omfatter eksisterende overflate og fulldyrka mark. Områdene kan brukes som midlertidig anleggsområde og til terrengarrondering med overskuddsmasser fra utbyggingen av E6. Hvilke arealer som tas i bruk for terrengarrondering/jordforbedring avklares i detaljert mottaksplan før anleggsstart innenfor det aktuelle området. Områdene skal tilbakeføres til dyrka mark som beskrevet i matjordplanen.

Ved massedeponering på dyrka mark skal kvalitetsheving av jorda dokumenteres».

